

William Shakespeare

född 1564, död 1616. Regissör och dramatisk författare, skådespelare, lyriker. Som dramatiker betraktas han än i dag som en av mänsklighetens största om ej den störste. Hans dramer är en stark brygd av mänskliga brott och lidelser, ofta kryddad av narrspel och burleska inslag. Intet mänskligt är honom främmande, och med psykologisk träffsäkerhet och djupblick avslöjar han vad i människan är.

En TV-serie som gick i Sverige vintern 1977-78 skildrar hans liv som äventyrligt och stormigt, vilket det sannolikt var. Däremot får man genom denna serie knappast något intryck av det andliga mognande, som dock torde kunna iaktas i hans sista diktning.

Enligt många forskare är "Stormen" det sista dramat av hans hand. Man vet att detta drama uppfördes vintern 1613. Som redan är sagt, dog skalden 1616. Ordalagen i detta drama antyder på sina ställen att det utgör diktarens slutuppgörelse med sig själv och sitt livsverk. Så t ex tycker man sig höra Shakespeare själv tala i följande rader:

Nu är vårt lustspel slut, Aktörerna,
som jag har sagt dig, voro andar alla
och löstes upp i luft, tunn luft, med ens ...

och vidare:

Så mäktig var min konst. Men denna trolldom
avsvär jag nu, och när jag blott har skaffat
himmelsk musik att deras sinnen bota
med luftig tjusning, krossar jag min trollstav...

Dramat "Stormen" ger uttryck åt en längtan efter försoning och frid. Olof Rabenius skriver därom:

"Förbi är nu de stora tragediernas tid i Shakespeares diktning; kvalen, som förgifta ädla hjärtan, lidelserna, som med de onda förgöra de goda, ha rasat ut, och där stormarna och striderna härjat, ha nu vindstilla och sinnesro inträtt. Efter elementens kamp, efter åskan och jordbävningen i människolivet, möter en ny himmel och en ny jord skaldens blick. Den harmoni han vunnit, den frid han nått, ha framgått ur lidanden och tvivel, vilkas skuggor långsamt vika undan för den klarnande synranden av hans nya värld. En resignerad optimism, som står på gränsen till vemod, en saktmodig, nästan tårbeslöjad glädje ge sin oänd djupa, bräddade och mångstämda ton åt Shakespeares svanesång."

(Sven Danell: SAGT INFÖR DÖDEN - KONSTNÄRER, SIARE OCH SKALDER)